

Teme od povijesne važnosti

Hrvoje Šimičević

11.04.2014. 02:51 Europa Ispisi

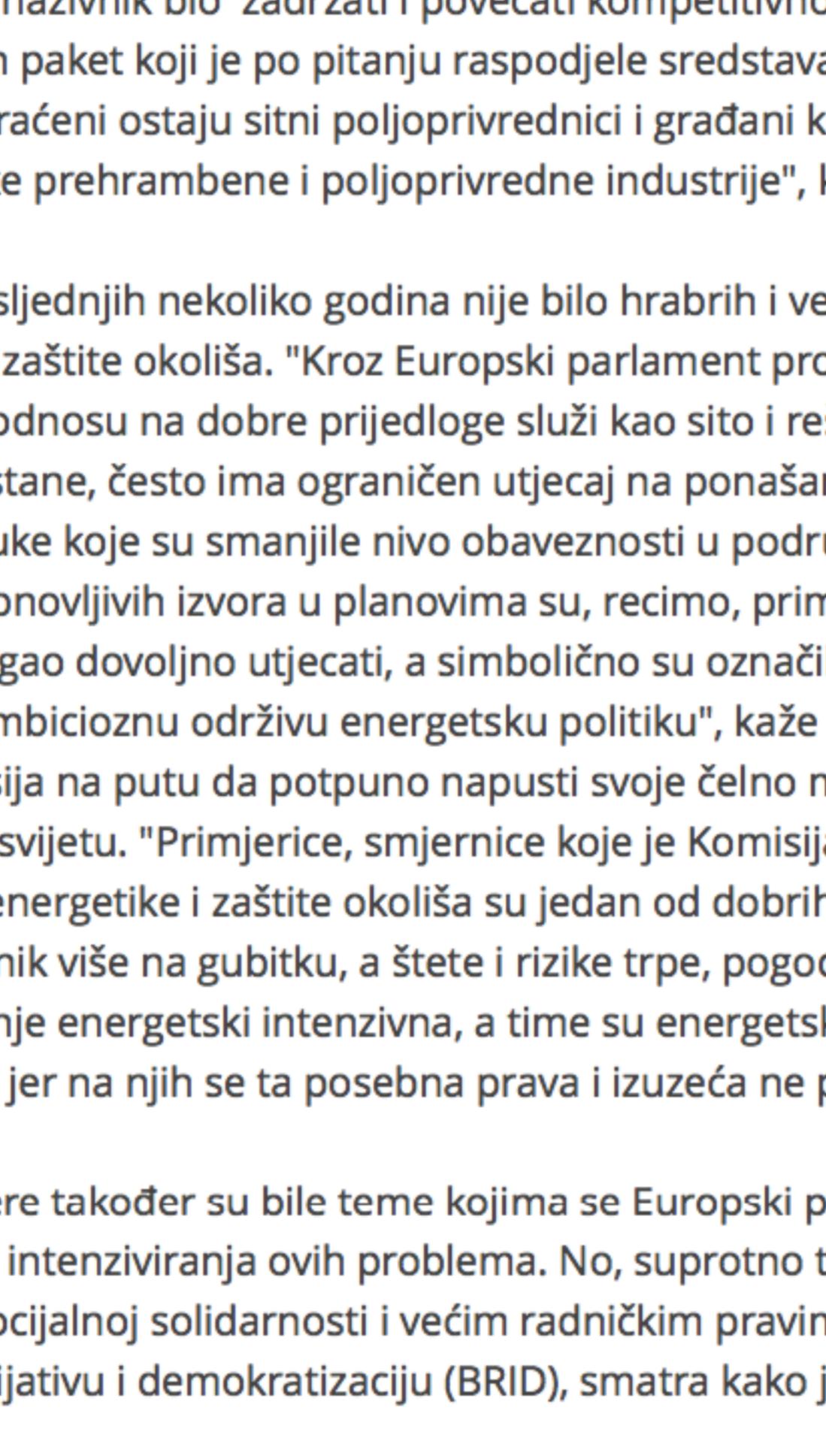

Zastupnici u sljedećem sazivu Europskog parlamenta odlučivat će o povijesno važnim temama za države članice, ali i za sam opstanak Unije. Izbori se odvijaju u jeku najžešće ekonomske krize od osnutka Unije.

Nezaposleno je 26 milijuna ljudi, periferne zemlje opterećene su brutalnim mjerama štednje što ih propisuju zemlje europskog centra, a daljnja liberalizacija tržišta mogla bi pogubno utjecati na radničku klasu i okoliš u Europi.

Nakon izbora, dnevnim redom novoga saziva Europskog parlamenta tijekom sljedećih nekoliko godina dominirat će daljnja stabilizacija finansijskog sustava u eurozoni, jačanje europske konkurentnosti u globalnom gospodarstvu te poticajne mјere za otvaranje novih radnih mjesta. Europski parlament također će se baviti zaštitom potrošača i ekološkim temama, kao i trgovinskim i investicijskim sporazumom s SAD-om koji će morati ili usvojiti ili odbiti. Proračun EU-a jednako je važan jer će novoizabrani zastupnici morati ocijeniti dugoročni proračun za 2014.-2021. godinu, uključujući i način na koji se financira i za što se troši.

Prema mišljenju **Darija Čepe**, višeg asistenta na Pravnom fakultetu u Zagrebu i Fulbrightovog stipendista na Sveučilištu Columbia u New Yorku, najveći izazov do kraja ove godine za Europski će parlament biti pravladavanje nad Europskim vijećem, kako bi novi predsjednik Europske komisije postao jedan od predloženih kandidata parlamentarnih stranačkih grupa. Naime, europske su se institucije dogovorile, s ciljem jačanja demokratskog legitimiteta Europske unije, da će stranačka grupa s najviše mjesta u Europskom parlamentu po prvi put imati pravo na položaj predsjednika Europske komisije. Europski je parlament to protumačio kao pravo da na taj položaj kandidira svoga člana i tako Europsko vijeće u konačnici dovede pred gotov čin.

capo_tripalo.hr.jpg

"Ako EP u tome uspije - u ovom trenutku to može biti samo predstavnik europskih pučana **Jean Claude Juncker** ili predstavnik europskih socijalista i socijaldemokrata, Nijemac **Martin Schulz** - onda će se Europski parlament pokazati snažnom institucijom koja ima mogućnost utjecati na politike, ali i na aktere koji će te politike provoditi. To bi bio značajan korak u jačanju demokratske legitimnosti kako europskog parlamentaraca, tako i europskog integracijskog projekta u cjelini", smatra Čepa, dodajući kako će buduće teme kojima će se baviti EP ovisiti o novom odnosu političkih snaga. "Budući da EP nema pravo zakonodavne inicijative, pitanja kojima će se baviti ovisiće i o odnosu snaga u novoj Europskoj komisiji. No, možemo očekivati nastavak koncentracije EP na pitanja zaštite građanskih i ljudskih prava, primjerice u slučaju prisluškivanja ili slobode kretanja, na pitanja zaštite potrošača, daljnjih pokušaja reforme zajedničke poljoprivredne politike, te kontrole nad međunarodnim ugovorima o kojima Europska komisija trenutno pregovara", ističe Čepa, koji smatra kako će izrazito važan biti i odnos EP spram politike štednje, ali i po pitanju bankarske unije.

Naime, potkraj prošle godine u Komisiji je pokrenuta inicijativa koja tek treba dobiti zeleno svjetlo Europskog parlamenta: uspostava bankarske unije, kao mehanizam za pomoć posrnušim bankama, a koja će po mišljenju podržavatelja ideje napokon prekinuti dosadašnju praksu spašavanja privatnih banaka novcem poreznih obveznika te uspostaviti sustav sigurnijih banaka s kvalitetnijim nadzorom. Međutim, za parlament je bankarska unija u predloženom obliku zasad neprihvativija jer je predložen koncept "prekomplikiran, trom i birokratiziran". Najveći prijepori su nastali oko većih ovlasti slabo nadzirane Europske središnje banke prema bankama u zemljama članicama i daljnje nestajanje ovlasti nacionalnih država, kao i zbog otpora zemalja centra, koje bi novim mehanizmima bile obvezane pomoći finansijski ugroženijim članicama. Tema se tek zahuktava, a njezin epilog mogao bi imati dugoročne posljedice po Europsku uniju.

Tijekom 2013. godine usvojena je i reforma zajedničke poljoprivredne politike, na koju je dosad odlazio oko 40 posto Unijinog budžeta. Parlament je izglasao rezoluciju koja faktički znači *status quo* dotadašnjeg stanja, ali je sama odluka na razini ovog tijela bila značajna, budući da su po prvi put u djelu sprovedene Lisabonskim ugovorom proširene ovlasti Parlamenta na poljoprivrednu politiku. **Vedran Horvat**, voditelj zagrebačkog ureda Heinrich Böll Stiftung, smatra kako su rezultati poprilično poražavajući.

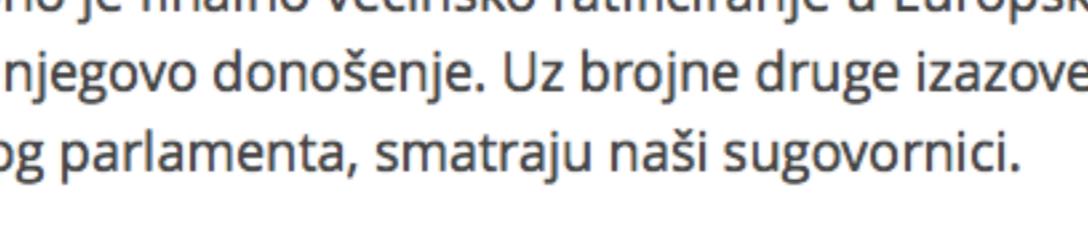

vedran_horvat_mirelasavrliju.jpg

"Reforma u kojoj je Europski parlament imao priliku napraviti neki utjecaj pokazala se na kraju kao propuštena prilika. Komisija je na kraju odustala od svog relativno ambicioznog projekta na planu održive poljoprivredne politike te su *Zeleni* bili ona snaga koja je u biti branila prvi nacrt Komisije, koji je razvodnjen različitim ustupcima i kompromisima čiji je zajednički nazivnik bio "zadržati i povećati kompetitivnost europske poljoprivrede", kaže Horvat, dodajući kako je odobren paket koji je po pitanju raspodjele sredstava i dalje vrlo nepravedan te ne pravi korak prema zaštiti okoliša. "Uskraćeni ostaju sitni poljoprivredni i građani koji preferiraju lokalnu i domaću uzgojenu hranu, a ne hranu velike prehrambene i poljoprivredne industrije", kaže Horvat.

Prema njegovom mišljenju, u posljednjih nekoliko godina nije bilo hrabrih i velikih iskoraka Parlamenta ni na planu zaštite okoliša. "Kroz Europski parlament prošao je niz dobrih prijedloga, ali on u odnosu na dobre prijedloge služi kao sito i rešeto. Ono kvalitetno od odluka što i ostane, često ima ograničen utjecaj na ponašanje Europske komisije. Nedavne odluke koje su smanjile nivo obaveznosti u području energetske efikasnosti i udjela obnovljivih izvora u planovima su, recimo, primjer gdje Europski parlament nije mogao dovoljno utjecati, a simbolično su označile ozbiljnu regresiju o odnosu na ambicioznu održivu energetsku politiku", kaže Horvat.

Radnička prava i protukrizne mјere također su bile teme kojima se Europski parlament bavio prošle godine, a predizborne najave idu u smjeru intenziviranja ovih problema. No, suprotno takvim najavama budućih europarlamentaraca o daljnjoj socijalnoj solidarnosti i većim radničkim pravima, **Domagoj Mihaljević**, ekonomist angažiran u Bazi za radničku inicijativu i demokratizaciju (BRID), smatra kako je problem postojeći sustav EU kao takav.

domagoj-mihaljevic-foto-hal.jpg

"Cjelokupna konstrukcija EU, a pogotovo eurozone, sastoji se upravo u tome da se radnička prava eliminiraju konkurenčkim pritiskom na jedinstvenom tržištu i jedinstvenom valutnom području. Cilj je osigurati internu devalvaciju odnosno nemilosrdno rezanje radničkih prava kao metodu jačanja konkurenčnosti, i sada je nužna protuteža na razini EU. No, uopće nema garancije da će biti političkih snaga dovoljni za taj preokret", kaže Mihaljević.

Vedran Horvat: "Kroz Europski parlament prošao je niz dobrih prijedloga na planu zaštite okoliša, ali on u odnosu na dobre prijedloge služi kao sito i rešeto"

Prema njegovom mišljenju, u posljednjih nekoliko godina nije bilo hrabrih i velikih iskoraka Parlamenta ni na planu zaštite okoliša. "Kroz Europski parlament prošao je niz dobrih prijedloga, ali on u odnosu na dobre prijedloge služi kao sito i rešeto. Ono kvalitetno od odluka što i ostane, često ima ograničen utjecaj na ponašanje Europske komisije. Nedavne odluke koje su smanjile nivo obaveznosti u području energetske efikasnosti i udjela obnovljivih izvora u planovima su, recimo, primjer gdje Europski parlament nije mogao dovoljno utjecati, a simbolično su označile ozbiljnu regresiju o odnosu na ambicioznu održivu energetsku politiku", kaže Horvat.

Naime, potkraj prošle godine u Komisiji je pokrenuta inicijativa koja tek treba dobiti zeleno svjetlo Europskog parlamenta: uspostava bankarske unije, kao mehanizam za pomoći posrnušim bankama, a koja će po mišljenju podržavatelja ideje napokon prekinuti dosadašnju praksu spašavanja privatnih banaka novcem poreznih obveznika te uspostaviti sustav sigurnijih banaka s kvalitetnijim nadzorom. Međutim, za parlament je bankarska unija u predloženom obliku zasad neprihvativija jer je predložen koncept "prekomplikiran, trom i birokratiziran".

Najveći prijepori su nastali oko većih ovlasti slabo nadzirane Europske središnje banke prema bankama u zemljama članicama i daljnje nestajanje ovlasti nacionalnih država, kao i zbog otpora zemalja centra, koje bi novim mehanizmima bile obvezane pomoći finansijski ugroženijim članicama. Tema se tek zahuktava, a njezin epilog mogao bi imati dugoročne posljedice po Europsku uniju.

Tijekom 2013. godine usvojena je i reforma zajedničke poljoprivredne politike, na koju je dosad odlazio oko 40 posto Unijinog budžeta. Parlament je izglasao rezoluciju koja faktički znači *status quo* dotadašnjeg stanja, ali je sama odluka na razini ovog tijela bila značajna, budući da su po prvi put u djelu sprovedene Lisabonskim ugovorom proširene ovlasti Parlamenta na poljoprivrednu politiku. **Vedran Horvat**, voditelj zagrebačkog ureda Heinrich Böll Stiftung, smatra kako su rezultati poprilično poražavajući.

"Reforma u kojoj je Europski parlament imao priliku napraviti neki utjecaj pokazala se na kraju kao propuštena prilika. Komisija je na kraju odustala od svog relativno ambicioznog projekta na planu održive poljoprivrede politike te su *Zeleni* bili ona snaga koja je u biti branila prvi nacrt Komisije, koji je razvodnjen različitim ustupcima i kompromisima čiji je zajednički nazivnik bio "zadržati i povećati kompetitivnost europske poljoprivrede", kaže Horvat, dodajući kako je odobren paket koji je po pitanju raspodjele sredstava i dalje vrlo nepravedan te ne pravi korak prema zaštiti okoliša. "Uskraćeni ostaju sitni poljoprivredni i građani koji preferiraju lokalnu i domaću uzgojenu hranu, a ne hranu velike prehrambene i poljoprivredne industrije", kaže Horvat.

Radnička prava i protukrizne mјere također su bile teme kojima se Europski parlament bavio prošle godine, a predizborne najave idu u smjeru intenziviranja ovih problema. No, suprotno takvim najavama budućih europarlamentaraca o daljnjoj socijalnoj solidarnosti i većim radničkim pravima, **Domagoj Mihaljević**, ekonomist angažiran u Bazi za radničku inicijativu i demokratizaciju (BRID), smatra kako je problem postojeći sustav EU kao takav.

Prema njegovom mišljenju, u posljednjih nekoliko godina nije bilo hrabrih i velikih iskoraka Parlamenta ni na planu zaštite okoliša. "Kroz Europski parlament prošao je niz dobrih prijedloga, ali on u odnosu na dobre prijedloge služi kao sito i rešeto. Ono kvalitetno od odluka što i ostane, često ima ograničen utjecaj na ponašanje Europske komisije. Nedavne odluke koje su smanjile nivo obaveznosti u području energetske efikasnosti i udjela obnovljivih izvora u planovima su, recimo, primjer gdje Europski parlament nije mogao dovoljno utjecati, a simbolično su označile ozbiljnu regresiju o odnosu na ambicioznu održivu energetsku politiku", kaže Horvat.

Naime, potkraj prošle godine u Komisiji je pokrenuta inicijativa koja tek treba dobiti zeleno svjetlo Europskog parlamenta: uspostava bankarske unije, kao mehanizam za pomoći posrnušim bankama, a koja će po mišljenju podržavatelja ideje napokon prekinuti dosadašnju praksu spašavanja privatnih banaka novcem poreznih obveznika te uspostaviti sustav sigurnijih banaka s kvalitetnijim nadzorom. Međutim, za parlament je bankarska unija u predloženom obliku zasad neprihvativija jer je predložen koncept "prekomplikiran, trom i birokratiziran".

Najveći prijepori su nastali oko većih ovlasti slabo nadzirane Europske središnje banke prema bankama u zemljama članicama i daljnje nestajanje ovlasti nacionalnih država, kao i zbog otpora zemalja centra, koje bi novim mehanizmima bile obvezane pomoći finansijski ugroženijim članicama. Tema se tek zahuktava, a njezin epilog mogao bi imati dugoročne posljedice po Europsku uniju.

Tijekom 2013. godine usvojena je i reforma zajedničke poljoprivredne politike, na koju je dosad odlazio oko 40 posto Unijinog budžeta. Parlament je izglasao rezoluciju koja faktički znači *status quo* dotadašnjeg stanja, ali je sama odluka na razini ovog tijela bila značajna, budući da su po prvi put u djelu sprovedene Lisabonskim ugovorom proširene ovlasti Parlamenta na poljoprivrednu politiku. **Vedran Horvat**, voditelj zagrebačkog ureda Heinrich Böll Stiftung, smatra kako su rezultati poprilično poražavajući.

"Reforma u kojoj je Europski parlament imao priliku napraviti neki utjecaj pokazala se na kraju kao propuštena prilika. Komisija je na kraju odustala od svog relativno ambicioznog projekta na planu održive poljoprivrede politike te su *Zeleni* bili ona snaga koja je u biti branila prvi nacrt Komisije, koji je razvodnjen različitim ustupcima i kompromisima čiji je zajednički nazivnik bio "zadržati i povećati kompetitivnost europske poljoprivrede", kaže Horvat, dodajući kako je odobren paket koji je po pitanju raspodjele sredstava i dalje vrlo nepravedan te ne pravi korak prema zaštiti okoliša. "Uskraćeni ostaju sitni poljoprivredni i građani koji preferiraju lokalnu i domaću uzgojenu hranu, a ne hranu velike prehrambene i poljoprivredne industrije", kaže Horvat.

Radnička prava i protukrizne mјere također su bile teme kojima se Europski parlament bavio prošle godine, a predizborne najave idu u smjeru intenziviranja ovih problema. No, suprotno takvim najavama budućih europarlamentaraca o daljnjoj socijalnoj solidarnosti i većim radničkim pravima, **Domagoj Mihaljević**, ekonomist angažiran u Bazi za radničku inicijativu i demokratizaciju (BRID), smatra kako je problem postojeći sustav EU kao takav.

Prema njegovom mišljenju, u posljednjih nekoliko godina nije bilo hrabrih i velikih iskoraka Parlamenta ni na planu zaštite okoliša. "Kroz Europski parlament prošao je niz dobrih prijedloga, ali on u odnosu na dobre prijedloge služi kao sito i rešeto. Ono kvalitetno od odluka što i ostane, često ima ograničen utjecaj na ponašanje Europske komisije. Nedavne odluke koje su smanjile nivo obaveznosti u području energetske efikasnosti i udjela obnovljivih izvora u planovima su, recimo, primjer gdje Europski parlament nije mogao dovoljno utjecati, a simbolično su označile ozbiljnu regresiju o odnosu na ambicioznu održivu energetsku politiku", kaže Horvat.

Naime, potkraj prošle godine u Komisiji je pokrenuta inicijativa koja tek treba dobiti zeleno svjetlo Europskog parlamenta: uspostava bankarske unije, kao mehanizam za pomoći posrnušim bankama, a koja će po mišljenju podržavatelja ideje napokon prekinuti dosadašnju praksu spašavanja privatnih banaka novcem poreznih obveznika te uspostaviti sustav sigurnijih banaka s kvalitetnijim nadzorom. Međutim, za parlament je bankarska unija u predloženom obliku zasad neprihvativija jer je predložen koncept "prekomplikiran, trom i birokratiziran".

Najveći prijepori su nastali oko većih ovlasti slabo nadzirane Europske središnje banke prema bankama u zemljama članicama i daljnje nestajanje ovlasti nacionalnih država, kao i zbog otpora zemalja centra, koje bi novim mehanizmima bile obvezane pomoći finansijski ugroženijim članicama. Tema se tek zahuktava, a njezin epilog mogao bi imati dugoročne posljedice po Europsku uniju.

Tijekom 2013. godine usvojena je i reforma zajedničke poljoprivredne politike, na koju je dosad odlazio oko 40 posto Unijinog budžeta. Parlament je izglasao rezoluciju koja faktički znači *status quo* dotadašnjeg stanja, ali je sama odluka na razini ovog tijela bila značajna, budući da su po prvi put u djelu sprovedene Lisabonskim ugovorom proširene ovlasti Parlamenta na poljoprivrednu politiku. **Vedran Horvat**, voditelj zagrebačkog ureda Heinrich Böll Stiftung, smatra kako su rezultati poprilično poražavajući.

"Reforma u kojoj je Europski parlament imao priliku napraviti neki utjecaj pokazala se na kraju kao propuštena prilika. Komisija je na kraju odustala od svog relativno ambicioznog projekta na planu održive poljoprivrede politike te su *Zeleni* bili ona snaga koja je u biti branila prvi nacrt Komisije, koji je razvodnjen različitim ustupcima i kompromisima čiji je zajednički nazivnik bio "zadržati i povećati kompetitivnost europske poljoprivrede", kaže Horvat, dodajući kako je odobren paket koji je po pitanju raspodjele sredstava i dalje vrlo nepravedan te ne pravi korak prema zaštiti okoliša. "Uskraćeni ostaju sitni poljoprivredni i građani koji preferiraju lokalnu i domaću uzgojenu hranu, a ne hranu velike prehrambene i poljoprivredne industrije", kaže Horvat.